

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 16Sas/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0923100574
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľudevít Fafaľák
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2024:0923100574.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudcom JUDr. Martinom Ľ. Fafaľákom v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. XXXX/X, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou BEDNÁŘOVÁ & HODOŇOVÁ, so sídlom Žilina, Mariánske námestie 31, JUDr. Sabína Hodoňová, PhD., advokátka, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava, so sídlom Bratislava, ul. 29. augusta 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 12. februára 2020 číslo: 35022-2/2020-BA na základe správnej žaloby v sociálnych veciach, takto

rozhodol:

- Žaloba sa z a m i e t a.
- Účastníkom konania sa právo na náhradu trov n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

- Priebeh administratívneho konania

1. Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad vydala dňa 21.11.2019 rozhodnutie č. 11365/2019-PP-DvN, ktorým podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (zákon o sociálnom poistení) podľa čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (základné nariadenie) rozhodla, že A. B. (ďalej „žadateľka, žalobkyňa“) nemá nárok na dávku v nezamestnanosti. V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia prvostupňový správny orgán citoval ust. § 104 ods. 1, 6 zákona o sociálnom poistení, čl. 61 ods. 2, čl. 65 ods. 5 písm. a/ základného nariadenia a uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok dňom 02.08.2019 zaradil žiadateľku do evidencie uchádzačov o zamestnanie a dňa 08.11.2019 si žiadateľka uplatnila nárok na dávku v nezamestnanosti v Sociálnej poisťovni, pobočka Poprad. Podkladom na vydanie rozhodnutia boli údaje v informačnom systéme Sociálnej poisťovne, údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok potrebné na posúdenie nároku na dávku v nezamestnanosti, vyhlásenie žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov, formulár U1 zo dňa 04.10.2019 z Írska a zápisnica zo dňa 20.11.2019. Prvostupňový správny orgán konštatoval, že žiadateľka v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t. j. v období od 02.08.2015 do 01.08.2019 na území Slovenskej republiky nepreukázala dobu poistenia v nezamestnanosti. Na území iného členského štátu Európskej únie preukázala dobu poistenia v nezamestnanosti od 02.08.2015 do 19.11.2018, od 20.11.2018 do 30.12.2018, od 31.12.2018 do 29.06.2019, od 30.06.2019 do 27.07.2019 dokumentom U1 z Írska. Z vykonaného dokazovania ohľadne zachovania pracovných, rodinných, osobných a iných väzieb na Slovensku počas vykonávania zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie dospela Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad k nasledovným záverom: Doby poistenia v nezamestnanosti získané na území iného

členského štátu neznamenujú automaticky nárok na dávku v nezamestnanosti na území Slovenska, len pri zachovaní pevných väzieb so Slovenskom počas výkonu činnosti zamestnanca v inom členskom štáte. Na území Slovenska žiadateľka doposiaľ nepracovala, do Írska odchádzala hneď po skončení školy v auguste 2005. Prvé zamestnanie si našla sama na kratšiu pracovnú dobu. Posledný pracovný pomer uzavretý dňom 19.10.2008 na dobu neurčitú, ukončila na vlastnú žiadosť dňom 27.07.2019 z dôvodu návratu na Slovensko. Počas pôsobenia v členskom štáte čerpala materské dávky (v rokoch 2011,2013,2019) a nemocenskú dávku z írskeho systému poistenia. Po skončení materskej dovolenky sa do práce nevrátila, ale čerpala dovolenku. Na území daného štátu pôsobila s priateľom, s ktorým sa zoznámila v auguste 2005 a teda terajším manželom (manželia od r. 2010), ktorý do Írska prišiel v máji 2005. Deti narodené v Írsku: E. nar. XX.XX.XXXX navštevovala základnú školu, robila rozdielové skúšky pre uznanie školy na Slovensku, t. č. navštevuje 3. roč. ZŠ na Slovensku, F. nar. XX.XX.XXXX, taktiež navštevoval školu a G. nar. XX.XX.XXXX. S deťmi im vypomáhala mama žiadateľky, ktorá s nimi pôsobila po narodení prvého dieťaťa cca od r. 2011. V členskom štáte bývali spočiatku v podnájme, neskôr bývali sami. Nehnuteľnosť, ktorú spočiatku obývali v podnájme si z dôvodu riešenia bytovej otázky kúpili do osobného vlastníctva, ktorú pred návratom predali. Na území Slovenska si zadovážili nehnuteľnosť- byt v roku 2008. V roku 2016 kúpili rodinný dom, ktorý zbúrali a stavajú nový, t. č. hrubá stavba. Pri návratoch jedenkrát ročne na 2 týždne bývali vo svojej nehnuteľnosti - v byte. Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad sa zaoberala aj inými skutočnosťami uvádzanými žiadateľkou v konaní a to: vlastníctvo osobného účtu, využívanie služieb mobilného operátora na Slovensku, vlastníctvo osobného automobilu, existencia hypotekárneho úveru, poistenia a sporenia, čo sú menej významné skutočnosti pri posudzovaní centra jej záujmov. Na základe takto zisteného stavu Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad dospela k záveru, že žiadateľka si nezachovala svoje centrum záujmu na Slovensku. Celková dĺžka pobytu od augusta 2005 do júla 2019 (14 rokov), stabilita zamestnania na území Írska (v poslednom zamestnaní viac ako 10 rokov), skutočnosť, že sa v Írsku zdržiaval manžel, deti (narodené v Írsku) a matka (ktorá sa o deti starala) boli vyhodnotené silnejšie ako ostatné skutočnosti, ktoré uviedla ako väzby na Slovensku. Návštevy Slovenska jedenkrát do roka, vlastníctva nehnuteľnosti, hypotekárny úver a iné, nie sú v porovnaní s celkovou dĺžkou pobytu a stabilitou zamestnania v Írsku prevažujúcou skutočnosťou pri posudzovaní centra záujmov. Zo spisového materiálu vyplynulo a bolo preukázané, že žiadateľka dlhodobo pracovala mimo územia Slovenska, počas výkonu zamestnania v Írsku sa dlhodobo spolu s manželom a deťmi zdržiavali, bývali a trávili pracovný aj mimopracovný čas, platili zákonné odvody i dane. Všetky tieto skutočnosti preukazujú vytvorenie centra záujmov počas posledného zamestnania práve na území Írska. Svojím podpisom osvedčila preukázanie všetkých skutočností k posúdeniu zachovania centra záujmov. Na základe uvedených skutočností Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad dávku v nezamestnanosti žiadateľke nepriznala. Prvostupňový správny orgán konštatoval, že štátom bydliska žiadateľky na účely aplikácie čl. 61 a 62 základného nariadenia je potrebné považovať štát výkonu jej zárobkovej činnosti. S poukazom na to, že bezprostredne pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti žiadateľka neukončila dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie nebolo bydlisko žiadateľky na území Slovenskej republiky, preto čl. 65 ods. 2 a 5 základného nariadenia, sa na žiadateľku nevzťahuje a nie je možné použiť pravidlo sčítania dôb poistenia v zmysle čl. 61 základného nariadenia.

2. Proti rozhodnutiu pobočky Poprad podala žiadateľka v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedla, že nesúhlasí s vyhlásením, že dlhodobý pobyt v zahraničí je prevažujúcou skutočnosťou pri posudzovaní centra záujmov. Domnieva sa, že z dokladov predložených v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti je preukázané budovanie jej zázemia na Slovensku a z tohto dôvodu žiadala prehodnotiť napadnuté rozhodnutie.

3. Žalovaná ako odvolací orgán rozhodnutím zo dňa 12.02.2020 číslo: 35022-2/2020-BA zamietla odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad zo dňa 21.11.2019 vo veci nepriznania nároku na dávku v nezamestnanosti a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad zo dňa 21.11.2019. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že bydlisko navrhovateľky bolo posúdené v súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia: dĺžka prítomnosti na území členského štátu Európskej únie - čl. 11 ods. 1 písm. a/ vykonávacieho nariadenia (v prípade navrhovateľky 14 rokov) a situácia dotknutej osoby - čl. 11 ods. 1 písm. b/ vykonávacieho nariadenia (v prípade navrhovateľky stabilná pracovná situácia v Írsku, orientácia na írsky pracovný trh, prítomnosť najbližších osôb na území Írska, vlastníctvo nehnuteľností v Írsku, plnenie daňových povinností a čerpanie dávok sociálneho poistenia podľa írskych právnych predpisov) jednoznačne preukazujú, že navrhovateľka si centrum záujmov na Slovensku počas výkonu činnosti zamestnanca v Írsku nezachovala.

II.

Žalobné dôvody

4. Včas podanou žalobou sa žalobkyňa domáha preskúmania rozhodnutia žalovanej zo dňa 12.02.2020 a vrátenia veci na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania. Žalobkyňa žiadala vo veci nariadiť pojednávanie.

5. Žalobkyňa s rozhodnutím žalovanej v celom rozsahu nesúhlasí z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, že zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej.

6. V bode II. žaloby žalobkyňa poukázala na skutkový stav, pričom konštatovala, že bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňa 02.08.2019, žiadosť o dávku v nezamestnanosti si podala dňa 08.11.2019. Konštatovala, že v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov do zamestnania pracovala na území Írska. Príslušná inštitúcia v Írsku osvedčila poistenie žalobkyne v posledných štyroch rokoch pred 02.08.2019 a to v období od 02.08.2015 do 27.07.2019 s tým, že žalobkyňa v období od 20.11.2018 do 30.12.2019 poberala nemocenské dávky a v období od 31.12.2018 do 29.06.2019 poberala materské. Rozhodným obdobím je teda obdobie od 02.08.2015 do 01.08.2019. Príslušná írsku inštitúcia rovnako potvrdila, že žalobkyňa nemá nárok na dávky v nezamestnanosti v Írsku, pretože na základe vnútroštátnych predpisov neexistuje taký nárok. V rozhodnom období žalobkyňa pracovala a bývala v Írsku spolu so svojím manželom H. B., s ktorým dňa 10.04.2010 v Kežmarku uzatvorila manželstvo, a tromi maloletými deťmi E., F. a G.. V Írsku žalobkyňa bývala od roku 2011 do júna 2019 s rodinnou vo vlastnom rodinnom dome, na kúpu ktorého spolu s manželom získali úver. Motiváciou na kúpu rodinného domu bolo ekonomicky výhodnejšie riešenie - namiesto platenia vysokého nájmu cudzej osobe splácali úver banke, dom následne so ziskom predali a výťažok z predaja obratom investovali do nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky. Nájom samotný prevyšoval splátky hypotéky, v dôsledku čoho ešte aj ušetrili finančné prostriedky, ktoré potom investovali na Slovensku. Maloleté deti sa narodili na území Írska, avšak bezprostredne potom, čo im boli vybavené cestovné pasy, rodičia s deťmi vycestovali na územie Slovenskej republiky, kde boli deťom vybavené rodné listy a boli pokrstené. Cestovanie žalobkyne za účelom pôrodu na území Slovenskej republiky bolo lekármi vyhodnotené ako rizikové. V júli 2019 sa žalobkyňa definitívne vrátila na územie Slovenskej republiky.

7. Žalobkyňa zdôraznila, že jediným účelom odchodu na územie Írska bolo zarobiť finančné prostriedky a tieto následne investovať na území Slovenskej republiky v podobe nadobudnutia nehnuteľnosti. Skutočnosť, že si založila rodinu so slovenským štátnym občanom a narodili sa jej tri deti je podľa názoru žalobkyne dôležitým kritériom.

8. Žalobkyňa dala do pozornosti nasledovné skutočnosti: Dňa 30.05.2006, teda ešte pred uzavretím manželstva, uzatvorila zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení s obchodnou spoločnosťou AXA D.S.S. Zmluva bola akceptovaná dňa 21.06.2006. Ďalej dňa 23.10.2008 uzatvorila Zmluvu o poskytnutí euroflexihypotéky s VÚB, a. s., na podklade ktorej čerpala sumu vo výške 33 100,- eur s mesačnou splátkou 249,- eur určenou na vyplatenie odstupného na podklade zmluvy o prevode užívacích práv k družstevnému bytu. V rovnaký deň žalobkyňa uzatvorila Zmluvu o prevode užívacích práv k družstevnému bytu č. 32 v bytovom dome I. J. XXXX E. C. s pánom B. E., a to za odstupné vo výške 1 410 000,- Sk, v prepočte k dňu prevodu 46 313,- eur a následne dňa 30.10.2008 Zmluvu o rezervácii členských práv a povinností v bytovom družstve a poskytovaní služieb súvisiacich s kúpou nehnuteľnosti s realitnou kanceláriou M&M reality holding SK, s.r.o. Dňa 01.11.2008 žalobkyňa uzatvorila Nájomnú zmluvu o prenechaní družstevného bytu č. 32 v bytovom dome súpisné číslo XXXX E. C. do užívania. Dňa 09.12.2008 manžel žalobkyne uzatvoril s K. L., F. zmluvu o doplnkovom dôchodkovom sporení. S ohľadom nato, že manželia chceli rekonštruovať bytové jadro, nechali si v apríli 2009 vyhotoviť stavebno-statické posúdenie autorizovaným stavebným inžinierom M. N. N.. Bytové družstvo Kežmarok listom zo dňa 24.04.2009 s rekonštrukciou súhlasilo a stanovilo k nej záväzné podmienky. Ďalej žalobkyňa uviedla, že dňa 10.04.2010 uzatvorila s H. B. manželstvo v Kežmarku. Dňa 20.09.2010 sa žalobkyňa narodila dcéra E. B. a dňa 27.09.2017 bol osobitnou matrikou vydaný rodný list. Dňa

01.11.2010 žalobkyňa uzatvorila Nájomnú zmluvu o prenechaní družstevného bytu č. 32 v bytovom dome I. J. XXXX E. C. do užívania, pričom vznikol spoločný nájom bytu manželmi. Dňa 26.11.2010 žalobkyňa s manželom uzatvorili s bytovým družstvom Kežmarok zmluvu o prevode družstevného bytu do vlastníctva. Vlastnícke právo k bytu je vedené na LV č. 3803 na meno žalobkyne a jej manžela v podiele 1/1. Tento byt manželia vlastní do dnešného dňa a jeho zaťažením získali finančné prostriedky na kúpu ďalšej nehnuteľnosti. Byt v Kežmarku nikdy neprenajímali. Dňa 01.01.2011 bola maloletá E. B. pokrstená v Gréckokatolíckom kostole v Kežmarku. Žalobkyňa dňa 03.01.2011 požiadala VÚB Asset Management, správ. spol., a. s. o zriadenie VÚB AM Sporenia - klasik s cieľovou sumou 3 000,- EUR na dobu sporenia 150 mesiacov (12 a pol roka), t. j. do júla 2023. V rovnaký deň bolo zriadené dispozičné právo k podielovým listom v prospech jej manžela. V rovnaký deň žalobkyňa uzatvorila zmluvu o životnom poistení s Generali poisťovňa, a. s. číslo zmluvy: 9204509091. Dňa 01.08.2012 bolo žalobkyňi vydané potvrdenie číslo 2012/OZP o poistnom vzťahu so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s. od 01.01.2009 do 31.12.2011. Žalobkyňa uzatvorila dňa 02.08.2012 Zmluvu o stavebnom sporení s Prvou stavebnou sporiteľňou, a. s. na cieľovú sumu 20 000,- eur, s pravidelným vkladom 120,- eur, t. j. s ohľadom na cieľovú sumu a výšku splátok zmluva predpokladala sporenie nasledujúcich 13 rokov. V rovnaký deň obsahovo totožnú zmluvu o stavebnom sporení uzatvorila aj jej manžel. Samostatnú zmluvu rodičia uzatvorili dňa 10.08.2012 aj v prospech maloletej E. B. s tarifou JD Junior extra. Účelom týchto zmlúv bolo získanie finančných prostriedkov na zabezpečenie bývania na území Slovenskej republiky, či už rekonštrukciu bytu alebo výstavbu rodinného domu a v prípade maloletej úspora prostriedkov na jej budúcnosť a na zabezpečenie jej vlastného bývania. Dňa 19.01.2013 sa žalobkyňi narodil syn F. B.. Rodný list mu bol vydaný dňa 22. septembra 2017. Je zapísaný v knihe narodení MV SR - osobitná matrika Bratislava. Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. listom zo dňa 17.04.2013 oznámila manželovi žalobkyne započítanie vzájomných pohľadávok, ktoré potvrdzuje, že v období od 01.01.2009 do 31.12.2011 bolo manželovi žalobkyne poskytnuté spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky v sume 17,10 eur, primárna ambulatná starostlivosť v sume 69,05 eur, lekárne, výdajne, optiky, distribútori v sume 11,75 eur, spolu s nákladmi konania 99,30 eur. Žalobkyňi bola doručená výzva KOOOPERATIVA poisťovne zo dňa 06.08.2014 na zaplatenie poistného na podklade poistnej zmluvy v sume 36,45 eur. Dňa 21.07.2016 bol maloletý F. B. vyšetrený v ambulancii klinickej imunológie a alergológie MUDr. Márie Rímskej. V januári 2017 začala žalobkyňa a jej manžel komunikovať vo veci kúpy rekreačného objektu s územnou riaditeľkou Prvej stavebnej sporiteľne, a. s. v hodnote 60 000,- eur. E-mailom zo dňa 30.01.2017 oznámili, že majú v tejto sporiteľni 3 samostatné sporenia, majú dostatočný príjem a súčasne úver na nehnuteľnosť v Írsku vo výške 147 000,- eur, ktorý splácajú sumou vo výške 700,- eur mesačne. E-mailom zo dňa 02.02.2017 dostali ponuku alternatív úveru s vysvetlením. E-mailom zo dňa 13.02.2017 žalobkyňa s manželom informovali územnú riaditeľku o tom, že ich požiadavka nie je aktuálna, avšak v lete prídu na Slovensko a budú hľadať pozemok na výstavbu rodinného domu. Súčasne požiadali o informácie o postupe pri financovaní tejto výstavby. V marci 2017 začala žalobkyňa s manželom komunikovať s realitným maklérom vo veci kúpy rodinného domu v k.ú. C., ktorý už mali predtým rezervovaný. S ohľadom, na to že rodinný dom bol neustále predmetom dedičstva, manželia čakali na zápis prechodu vlastníckeho práva k rodinnému domu do katastra nehnuteľností. Následne čakali na to, aby na príslušnom liste vlastníctva nebolo naďalej zapísané vecné bremeno. Realitný maklér emailom zo dňa 15.01.2018 oznámil žalobkyňi a jej manželovi, že pojednávanie vo veci výmazu vecného bremena je nariadené na 19.01.2018 a o jeho výsledku ich bude informovať. Dňa 14.12.2017 žalobkyňa s manželom uzatvorili Zmluvu o poskytnutí úveru na bývanie „Flexihypotéka na financovanie bývania“ na sumu 122 000,- eur. V rovnaký deň uzatvorili zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ na sumu 20 000,- eur, ktorú sa zaviazali splácať v 96 mesačných splátkach po 295,10 eur. Dňa 19.01.2018 vydalo Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní rozhodnutie č. 2018/275:2- 803RP-15C0 o uznaní dokladu o vzdelaní žalobkyne vyžadovaného na výkon regulovaného povolania - viazanej živnosti-vyučovanie v odbore cudzích jazykov alebo prekladateľské a tlmočnicke služby v Slovenskej republike. Dňa 23.03.2018 bola po zápise vlastníckeho práva v prospech dedičov a po výmaze vecného bremena uzatvorená kúpna zmluva na rodinný dom súpisné číslo XXX na CKN parcele č. 1239/1 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 121 m² a pozemky CKN parcela č. 1239/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 309 m² a CKN parcela č. 1240 záhrada o výmere 364 m², nehnuteľností nachádzajúce sa v k. ú. C., obec C., okres C. na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Kežmarok katastrálny odbor. Dňa 06.04.2018 žalobkyňa s manželom uzatvorili zmluvu o zriadení záložného práva v prospech VÚB, a. s., vklad povolený 15.06.2018. Dňa 08.06.2018 vydala Základná škola, Dr. Daniela Fischera 2, Kežmarok rozhodnutie, ktorým maloletej E. B. povolila plniť povinnú školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky. Dňa 24.06.2018, t. j. viac ako rok pred pricestovaním na územie Slovenskej republiky, uzatvorila žalobkyňa s Podtatranskou vodárenskou prevádzkovou spoločnosťou, a. s. zmluvu

o dodávke vody verejným vodovodom a o odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou. V súvislosti s prestavbou rodinného domu súpisné číslo XXX E. C. žalobkyňa s manželom začali komunikovať s projektantom, ktorý im začiatkom septembra 2018 zaslal pôdorysy skutkového stavu a architektonickú štúdiu navrhovanej prestavby. Dňa 19.01.2019 sa manželom narodila dcéra G. B., narodenie zapísané v knihe narodení MV SR - osobitná matrika Bratislava a rodný list bol vydaný 28.08.2019. Dňa 05.03.2019 Základná škola, Dr. Daniela Fischera 2, Kežmarok umožnila maloletej E. B. vykonať komisionálnu skúšku v Škole pre mimoriadne nadané deti a gymnázium v Bratislave, Teplická 7, 831 02 Bratislava, ktorú maloletá E. B. urobila veľmi dobre. V lete 2019 si manželia nechali vyhotoviť prekládku HUP. Rovnako v lete 2019 zabezpečovali odstránenie poruchy v kanalizačnom vedení - prípojke, v dôsledku čoho Mesto Kežmarok vydalo na meno manžela žalobkyne dňa 10.09.2019 rozhodnutie, ktorým mu uložilo povinnosť uviesť narušené miesto do pôvodného stavu. Dňa 24.09.2019 manželia uzatvorili životné poistenie TrendLife s MetLife Europe d.a.c., Bratislava. Žalobkyňa podávala na Slovensku daňové priznanie v rokoch 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 a 2019. Jej manžel podával daňové priznanie v roku 2019. Rodina lietala na Slovensko v nasledovných termínoch: 20.07.2019, 31.05.2019, 14.-20.04.2019, 11.02.-22.03.2019, 14.08.-01.09.2018, 21.07.-04.08.2018, 31.03.-14.04.2018, 05.03.-23.03.2018, 13.12.-15.12.2017, 09.09.-12.09.2017, 18.07.-22.07.2017.

9. Žalobkyňa ďalej poukázala na rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktoré bolo vydané na základe jej žiadosti o dávku v nezamestnanosti zo dňa 08.11.2019. Citovala § 104 ods. 1, 6, § 196 ods. 1, § 209 ods. 1, 2 zákona o sociálnom poistení, čl. 61 ods. 1, 2 a ods. 5 písm. a/, čl. 1 písm. j/ základného nariadenia, čl. 11 ods. 1 a 2 vykonávacieho nariadenia. Poukázala, že nesprávne právne posúdenie veci môže spočívať v použití nesprávneho predpisu, jeho nesprávnej aplikácii a nesprávnej interpretácii. V zmysle odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nemá žalobkyňa nárok na dávku v nezamestnanosti z dôvodu, že jej bydlisko nie je na území Slovenskej republiky, ale na území Írska a nemožno tak v jej prípade doby poistenia v nezamestnanosti zohľadniť na účely vzniku nároku na dávky. Vzhľadom na to, že žalobkyňa v relevantnom období od 02.08.2015 do 25.07.2019 pracovala na území iného členského štátu Európskej únie, je nevyhnutné v jej prípade postupovať v zmysle ustanovení základného nariadenia. Žalovaná vyhodnotila, že bydlisko žalobkyne nie je území Slovenskej republiky, pričom zdôvodnenie tohto svojho záveru oprela o znenie čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, ktoré však aplikovala a interpretovala v rozpore s jeho úplným znením bez jeho odseku 2 v záujme odôvodnenia negatívneho rozhodnutia pre žalobkyňu. Podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať v čl. 11 ods. 1 bližšie špecifikované kritériá.

10. Nesprávne právne posúdenie veci spočíva v nesprávnej aplikácii čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, keď žalovaná opomenula aplikovať časť hypotézy a časť dispozície tohto ustanovenia s nasledovným znením: „Ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia“ a aplikoval iba časť dispozície s nasledovným znením „... sa určuje centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:...” Nesprávne právne posúdenie veci žalovanou spočíva v nepoužití ods. 2 čl. 11 nariadenia, v dôsledku čoho došlo k nesprávnej aplikácii a interpretácii čl. 11 ako celku. V zmysle hypotézy čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia podmienkou použitia tohto ustanovenia je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov - Slovenská republika a Írsko - a dispozíciou vzájomná dohoda o centre záujmov dotknutej osoby na základe posúdenia dostupných informácií a skutočností, ktoré môžu obsahovať v ustanovení vymedzené kritériá. V prípade absencie vzájomnej dohody na podklade kritérií nastupuje aplikácia čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, možno určiť centrum záujmov, avšak už nie na základe kritérií, ale na základe úmyslu takejto osoby, t. j. žalobkyne. Žalovaná mala správne právne posúdiť vec tak, že čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia nemožno použiť bez pokusu o vzájomnú dohodu s inštitúciami Írska v prípade rozdielu v stanoviskách a až v prípade nedosiahnutia dohody je potrebné postupovať podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, v zmysle ktorého sa za rozhodujúci považuje úmysel žalobkyne.

11. Rovnako je nesprávny záver žalovanej o tom, že žalobkyňa mala zákonnú možnosť požiadať o dávky v nezamestnanosti v Írsku a následne podľa čl. 64 základného nariadenia o ich export na Slovensko, ak z vyjadrenia írskej inštitúcie je zjavné (a žalovaná to ani nespochybňuje), že taký nárok žalobkyňa nemá.

Nie je tak zjavné, ako a ktoré ustanovenie vlastne žalovaná interpretovala pri formulovaní uvedených záverov. Žalobkyňa nepozná žiadne také ustanovenie írskych právnych predpisov, ktoré by jej túto zákonnú možnosť dávali. Následne je celkom vylúčená aplikácia čl. 64 základného nariadenia.

12. Ďalej žalobkyňa namietala, že v konaní došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej.

13. Žalobkyňa je toho názoru, že žalovaná mala povinnosť komunikovať s inštitúciami Írska a v prípade rozdielného stanoviska sa pokúsiť o vzájomnú dohodu vo veci určenia centra záujmov žalobkyne podľa v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia vymedzených kritérií. Žalovaná s príslušnými inštitúciami Írska nekonala, hoci z formuláru U1 bolo zrejmé jej rozdielne stanovisko. Táto informácia nevyplývala ani z obsahu spisového materiálu, ani z napadnutého rozhodnutia, ani z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa. Naopak, žalovaná potvrdila, že vychádzala výlučne zo všeobecného stanoviska írskej inštitúcie bez pokusu o komunikáciu o konkrétnom prípade žalobkyne.

14. Žalobkyňa je toho názoru, že žalovaná nebola oprávnená sama určovať centrum záujmov žalobkyne. V záujme tohto určenia bola povinná komunikovať s príslušnou inštitúciou v Írsku. Žalovaná v tejto otázke nekomunikovala s írskymi inštitúciami, čím z jej strany došlo k porušeniu základného nariadenia ako aj vykonávacieho nariadenia. Žalovaná je oprávnená určiť bydlisko osoby, v danom prípade žalobkyne iba v prípade, ak nedôjde k dohode s príslušnou inštitúciou iného dotknutého štátu, a to iba za využitia kritériá úmyslu osoby, najmä jej dôvodu, ktorý ju viedol k presťahovaniu.

15. Ďalšou žalobnou námietkou je nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovanej pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Žalovaná formálne vyhodnotila skutkové okolnosti, ktoré mala k dispozícii z formuláru U1 bez toho, aby skúmala skutočné dôvody odchodu žalobkyne z Írska, dôvody práce v zahraničí, charakter pobytu v zahraničí a tieto okolnosti ani nevyhodnotila v dôvodoch rozhodnutia. Všetky listinné dôkazy predložené žalobkyňou žalovaná vyhodnotila v 2. odseku na 5. strane napadnutého rozhodnutia, kedy ich označila iba za ostatné skutočnosti, ktoré nie sú hodnotené silnejšie ako celková dĺžka pobytu, stabilná pracovná situácia na území Írska, rodinná situácia žalobkyne a jej bytová situácia. Podrobnejšie sa týmito okolnosťami na strane žalovaná nezaoberala. Skutočnosti, ktoré považovala za „silnejšie“ popísala niekoľkými slovami bez snahy aspoň ich zdôvodniť v kontexte ostatných zistených skutočností. Žalovaná nebola oprávnená sama posudzovať kritériá čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Súčasne všetky listinné dôkazy predložené žalobkyňou priamo určujú centrum jej záujmov. Kritériá vymedzené v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia zahŕňajú množstvo konkrétnych životných situácií dotknutej osoby z pohľadu oboch, či viacerých členských štátov, ktoré na ich podklade určujú centrum záujmov dotknutej osoby. Konkrétne životné situácie žalobkyne spadajúce pod kritériá tak nie sú iba menej silnými pre posúdenie centra záujmov. Iba samotná dĺžka pobytu, zamestnanie na území Írska a s ním súvisiace plnenie daňových a odvodových povinností na určenie centra záujmov nepostačujú.

16. Žalobkyňa zdôraznila, že nemá a v zásade ani nemala žiadne bližšie väzby s Írskom. Do Írska odišla kvôli práci a kvôli práci tam aj zotrvala. Od začiatku jej pobytu na území Írska boli všetky jej aktivity nasmerované na územie Slovenskej republiky. Jej manželom je štátny občan Slovenskej republiky. Ešte pred uzatvorením manželstva v rokoch 2006 - 2010 podnikali kroky smerujúce k nadobudnutiu bytu na území Slovenskej republiky, ktorý si nekúpili preto, aby ho prenajímali, ale aby mali kde bývať, keď sa budú zdržiavať na území Slovenskej republiky. Už vtedy hodnotu tejto nehnuteľnosti mienili premeniť do ďalších investícií na území Slovenskej republiky. Maloleté deti sa síce narodili na území Írska, ale po ich narodení im rodičia vybavili cestovné pasy a následne s nimi vycestovali na územie Slovenskej republiky, kde boli deti pokrstené. Následne im na Slovensku boli vybavené aj rodné listy, ktoré by nepotrebovali, ak by sa s nimi rodičia už v čase ich narodenia nechceli vrátiť. Manželia na území Slovenskej republiky uzatvorili viacero dlhodobých sporení a poistení vo svojom mene ako aj na mená maloletých detí, čím si snažili vytvoriť úspory, ktoré následne chceli investovať a aj investovali na území Slovenskej republiky a súčasne tým aj podporovali podnikateľské subjekty pôsobiace na slovenskom trhu. Najstaršia dcéra na území Slovenskej republiky robila rozdielové skúšky, čo by bolo zbytočné, ak by sa žalobkyňa nechcela vrátiť na územie Slovenskej republiky. Jej úmysel nikdy nesmeroval k trvalému odsťahovaniu sa na územie Írska. Od januára 2017 žalobkyňa s manželom intenzívne komunikovali vo veci kúpy rodinného domu na území Slovenskej republiky, ktorý mienili následne prestať. Od tohto zámeru však

museli upustiť a začať s výstavbou celkom novej nehnuteľnosti. Komunikovali so stavebnou sporiteľňou, realitným maklérom, vybavovali si úver. Uzatvorili ďalšie poisťné zmluvy, informovali sa o stave svojich investičných účtov a v decembri 2017 uzatvorili zmluvu o poskytnutí úveru na bývanie. Po nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti uzatvorili zmluvy na plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti. Žalobkyňa získala potvrdenie o uznaní jej dokladu o vzdelaní, aby mohla bez ďalšieho začať pracovať na území Slovenskej republiky. Od septembra 2018 manželia komunikovali s projektantom vo veci prestavby kúpenej nehnuteľnosti. Na územie Slovenskej republiky cestovali tak často ako to bolo možné. Prekážkou častejšieho cestovania bola náročnosť zosúladiť termíny ich dovolení tak, aby mohli cestovať spoločne celá rodina.

17. V Írsku si žalobkyňa a ani jej rodina nevybudovali bližšie priateľské vzťahy, pravidelnejšie sa stretávali iba s inými slovenskými rodinami. V Írsku bola žalobkyňa výlučne kvôli práci a nevenovala sa žiadnym nezárobkovým aktivitám. Na území Slovenskej republiky mala po celý čas zachovaný trvalý pobyt.

18. Žalobkyňa zdôraznila, že účelom nariadenia je predovšetkým predísť situácii, aby osoba, ktorá v súlade so zásadou voľného pohybu osôb pracuje na území spoločenstva a je riadne poistená v nezamestnanosti nezostala v prípade nezamestnanosti bez finančných prostriedkov, na ktoré má nárok. Tento účel žalovaná obchádza. Poukázala na dôvody prijatia základného nariadenia, na dôvody existencie vykonávacieho nariadenia a zdôraznila, že je nevyhnutné vysporiadať sa so skutočnosťou, či žalobkyňa tým, že odišla za prácou do iného členského štátu a tým si uplatňovala svoje práva občana Slovenskej republiky na voľný pohyb a zdržiavanie sa v rámci územia iného členského štátu a teda realizovala základnú zásadu vnútorného trhu Európskej únie, a to voľný pohyb osôb, posudzovanie bydliska v zmysle argumentov, ktoré vymedzila žalovaná, nie je v rozpore s uplatňovaním základného práva občana Európskej únie na slobodný pohyb v rámci Európskej únie. Aj pre rozhodnutie podľa zákona o sociálnom poistení je nevyhnutné, aby žalovaná uviedla, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovala. Napadnuté rozhodnutie žalovanej je pri absencii odôvodnenia v zmysle základného nariadenia, vykonávacieho nariadenia, Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES zo dňa 29.04.2004 nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre zhodnotenie listinných dôkazov predložených žalobkyňou len ako menej „silných“ aj pre nedostatok dôvodov.

19. Žalobkyňa ďalej namietala, že zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci. Žalovaná pri hodnotení skutkovej situácie prihliadla iba na informácie plynúce z U1 a všetky informácie poskytnuté žalobkyňou a preukázané listinnými dôkazmi vyhodnotila len ako menej „silné“ ostatné skutočnosti. Žalobkyňa poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých konštatoval nesprávne posúdenie väzieb k Slovenskej republike. Žalobkyňa k uvedeným rozsudkom špecifikovaným spisovými značkami zdôraznila, že ani jeden z popísaných prípadov sa skutkovo nepribližuje k prípadu. V niektorých prípadoch bola existencia väzby so Slovenskou republikou preukazovaná iba existenciou rodiny na území Slovenskej republiky. Žalobkyňa sa predovšetkým vrátila so svojim manželom a maloletými a tento návrat pripravovala preukázateľne už od roku 2006, kedy uskutočňovala prvé kroky smerujúce k nadobudnutiu nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky. Od narodenia maloletých detí s týmito cestovala na územie Slovenskej republiky, zabezpečila im na území Slovenskej republiky krst, bývanie, zdravotnú starostlivosť a vzdelávanie. Aj manželstvo uzatvárala na území Slovenskej republiky. Jej úmysel smeroval k územia Slovenskej republiky a za jej bydlisko je z tohto dôvodu potrebné považovať Slovenskú republiku.

III.

Vyjadrenie žalovanej k žalobe

20. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 19.06.2020 k žalobe zotrvala na skutkovej a právnej argumentácii uvedenej v preskúmanom rozhodnutí. Navrhla žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a vo veci nariadiť pojednávanie.

21. K námietke žalobkyne, že žalovaná nedostatočne zistila skutkový stav veci žalovaná s poukazom na § 121 Správneho súdneho poriadku argumentovala, že žalobkyňa neuviedla žiadne skutočnosti, na základe ktorých považuje vykonané dokazovanie za nedostatočné a ktoré skutočnosti by mali byť podľa jej názoru v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti dôslednejšie zistené a preukázané. Žalobkyňa v prvostupňovom konaní ani v druhostupňovom konaní, ani v žalobe nenavrhol na dôkladnejšie zistenie

skutkového stavu veci vykonanie žiadnych ďalších dôkazov v súlade s § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z.. Počas výsluchu zo dňa 20.11.2019 bolo žalobkyni umožnené uviesť všetky skutočnosti, o ktorých sa domnieva, že môžu byť významné pri posudzovaní jej centra záujmu počas pobytu v Írsku. Žalobkyňa žiadne ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli byť relevantné pri posudzovaní jej väzieb na území Slovenska počas výkonu zárobkovej činnosti v Írsku neuviedla. Vykonané dokazovanie vo veci bydliska žalobkyne žalovaná považuje za presné a úplné. Následne žalovaná poukázala na najnovšie rozsudky Najvyššieho súdu SR vo veci posúdenia bydliska. V roku 2018, 2019 a 2020 rozhodli viacerými rozsudkami obdobne aj krajské sudy, ktorých rozsudky špecifikovala spisovými značkami a dátumom vyhlásenia rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené žalovaná poukázala, že o každom uplatnenom nároku na dávku v nezamestnanosti rozhoduje príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne individuálne, v samostatnom konaní a vo vzťahu ku konkrétnemu účastníkovi konania. Tento postup nie je možné zovšeobecniť, pretože v každom konaní je dôkazná situácia iná. V prípade žalobkyne skutkový stav svedčí jednoznačne o nezachovaní bydliska na Slovensku počas výkonu zárobkovej činnosti v Írsku. Žalobkyňa dlhodobo (14 rokov) žila v Írsku, a to spolu s najbližšími osobami, na tomto území mala stabilné zamestnanie, vlastnila nehnuteľnosť, platila odvody a dane a čerpala sociálne dávky podľa írskych právnych predpisov. Z vyššie uvedených rozsudkov Najvyššieho súdu SR a viacerých krajských súdov je zrejmé, že príslušné sudy sa aj v prípade preukázania slabších väzieb účastníka konania so štátom jeho zamestnania, stotožnili s názorom žalovanej vo veci posúdenia bydliska dotknutej osoby.

22. V konaní o nároku žalobkyne na dávku v nezamestnanosti boli bez pochybností preukázané všetky rozhodujúce skutočnosti - doba trvania poistenia v nezamestnanosti žalobkyne na území dotknutého členského štátu Európskej únie, charakter vykonávanej činnosti na území Írska, jej rodinná aj bytová situácia a ktorý členský štát sa považuje za bydlisko žalobkyne na daňové účely. Nakoľko žalobkyňa nemala počas posledného zamestnania v Írsku zachované bydlisko na území Slovenskej republiky a bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nebola poistená v nezamestnanosti v zmysle slovenských právnych predpisov, nebolo možné doby poistenia v nezamestnanosti získané na území Írska zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 základného nariadenia.

IV.

Vyjadrenie žalobkyne k vyjadreniu žalovanej (replika)

23. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovanej zaslala repliku doručенú správne mu súdu dňa 05.08.2020. Žalobkyňa s obsahom vyjadrenia žalovanej a jeho závermi nesúhlasila. Rozumie dôvodom žalovanej pre nepriznávanie nároku na dávky v nezamestnanosti osobám vracajúcim sa zo zahraničia v snahe chrániť verejné financie, žalovaná však nesmie poskytovať nesprávne a svojvoľné výklady dotknutých právnych predpisov, vo svojich vyjadreniach si vzájomne protirečiť a popierať zjavné fakty a následne o nich konštatovať, že sú bezpredmetné. Žalobkyňa zdôraznila, že občan SR je oprávnený prijať pracovnú ponuku, voľne sa pohybovať v rámci štátov Európskej únie a zotrvať v nej z dôvodu svojho zamestnania. Neexistuje žiadna zrejma základná zásada vyžadujúca, aby slovenská doba poistenia bola posledná s ohľadom na slobodu pohybu našich občanov nemožno tvrdiť, že zohľadniť doby poistenia dosiahnuté na území iného členského štátu je možné iba výnimočne. Nejedná sa o žiaden výnimočný postup, ale o tzv. výnimku z pravidla podľa čl. 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, čo je významovo podstatný rozdiel. Žalobkyňa v podanej žalobe namietala postup žalovanej, resp. správneho orgánu prvého stupňa, ktorým samostatne bez dohovoru s Írskom aplikovali čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Hoci postup podľa tohto ustanovenia si vyžaduje spoluprácu oboch dotknutých krajín a v prípade jej absencie je potrebné postupovať podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia. Je nemožné, aby podľa čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia postupovala iba jedna inštitúcia. Uvedené vyplýva zo samotného jazykového výkladu pojmu „vzájomná dohoda“. Argumentácia žalovanej k aplikácii čl. 11 vykonávacieho nariadenia je pre žalobkyňu nezrozumiteľná, vyplýva z nej však, že s ohľadom na stanovisko írskej inštitúcie v iných prípadoch má za to, že v danej veci nedošlo k sporu dvoch inštitúcií. Keďže nedošlo k sporu medzi dvoma inštitúciami, je podľa názoru žalobkyne vylúčená aplikácia čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa tak za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala aj na rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/1/2018 zo dňa 04.12.2018, ktorým bolo odpovedané na otázku nastolenú uznesením súdu sp. zn. 9Sžsk/22/2017 vo vzťahu k článku 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia a to tak, že „Dohoda medzi inštitúciami dvoch alebo viacerých členských štátov Európskej únie podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho

nariadenia č. 987/2009 z 16.09.2009 musí byť určitá, čo do obsahu ako aj subjektov, ktorých sa má určenie uplatniteľných právnych predpisov týkať a súčasne musí byť zachytená v akomkoľvek formáte (napr. písomne, na elektronickom nosiči a pod.) a založená do spisu Sociálnej poisťovne.“ a „Definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu Európskej únie od určitého dátumu podľa čl. 16 ods. 3 Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 987/2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“), ktorým sa vykonáva základné nariadenie alebo vzájomnou dohodou podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia vylučuje právomoc Sociálnej poisťovne ako inštitúcie podľa čl. 1 písm. p/ základného nariadenia na rozhodovanie o uplatniteľnej legislatíve. Hoci odpoveď Veľkého senátu sa vzťahuje na iný článok vykonávacieho nariadenia (článok 16 ods. 4), rovnako ako článok 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia používa slovné spojenie „vzájomná dohoda“. Je zjavné, že v prejednávanej veci k dohode nedošlo. Ak Írsko zaujalo postoj v tom zmysle, že k otázkam ohľadom určenia bydliska sa žiadnym spôsobom nevyjadruje a toto generálne vyhlásenie sa následne stáva súčasťou spisových materiálov všetkých účastníkov konania v obdobnej skutkovej situácii, je žalovanému ako aj správne orgánu prvého stupňa zrejmé, že nedôjde k vzájomnej dohode a aplikácia článku 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia je vylúčená. Keďže na vyjadrenia žalovanej Írsko nereaguje pri riešení týchto otázok, je potrebné dospieť k záveru, že nedôjde k dohode a preto je potrebné posudzovať skutočný úmysel osoby, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu. Žalobkyňa sa opätovne vyjadrila, že žalovaná, ani prvostupňový správny orgán nevenovali pozornosť skutočnostiam s dôrazom na obdobie štyroch rokov pred jej zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie v rozhodnom období od 02.08.2015 do 01.08.2019. Žalobkyňa zdôraznila, že účelom nariadenia je predovšetkým predísť situácii, aby osoba, ktorá v súlade so zásadou voľného pohybu osôb pracuje na území spoločenstva je riadne poistená v nezamestnanosti, nezostala v prípade nezamestnanosti bez finančných prostriedkov, na ktoré má nárok. Tento účel žalovaná obchádza. Žalobkyňa si nemohla požiadať o dávku v nezamestnanosti v Írsku, pretože k ukončeniu jej pracovného pomeru došlo dohodou. Zo strany žalobkyne nešlo o žiadne účelové konanie, ukončila pracovný pomer dohodou, pretože sa chcela vrátiť na územie Slovenskej republiky, teda realizovať dlhodobu plánovaný návrat domov. Na to, aby mohla žiadať o dávku v nezamestnanosti v Írsku by musela dostať výpoveď od svojho zamestnávateľa. Zamestnávateľ jej však výpoveď nedal. Z logiky žalovanej vyplýva, že by žalobkyňa urobila lepšie, ak by vyprovokovala svojho zamestnávateľa, aby s ňou jednostranným adresovaným právnym úkonom ukončil pracovný pomer. Také konanie však žalobkyňa nemala v úmysle, jej záujmom bolo iba vrátiť sa na územie Slovenskej republiky, ktorá je jej bydliskom a z dôvodu, že pre jej vnútorné presvedčenie bolo už neznesiteľné ďalej zotrvať mimo územia Slovenskej republiky. Hoci žalovaná presvedčivo tvrdí, že žalobkyňa si mala požiadať o dávky v nezamestnanosti v Írsku a požiadať o ich export, neskúmala, či je to právne možné, a neoznčila ani ustanovenia relevantných írskych právnych predpisov. Za týchto okolností je tvrdenie o zákonnej povinnosti žalobkyne len neodôvodneným názorom žalovanej, najmä ak ho vylučuje samotné vyjadrenie írskej inštitúcie. Žalobkyňa v závere repliky trvá na podanej žalobe.

V.

Vyjadrenie žalovanej k vyjadreniu žalobkyne (duplika)

24. K replike žalobkyne sa písomnou duplikou zo dňa 29.09.2020 vyjadrila žalovaná, ktorá opätovne citovala čl. 61 ods. 1, 2 Základného nariadenia a čl. 65 ods. 5 základného nariadenia. Zdôraznila, že iba vo výnimočných prípadoch je možné zohľadniť dobu poistenia dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie, pokiaľ je dosiahnutá ako posledná, a to ak si žiadateľ zachová počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie centrum záujmov a bydlisko na území Slovenskej republiky. Otázka bydliska je teda v prípadoch, keď žiadateľ o dávku v nezamestnanosti bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy, čo je aj prípade žalobkyne zásadná. Na základe dlhodobého 14 ročného pobytu žalobkyne v Írsku sa najbližšími osobami, stabilné zamestnanie, vlastníctvo nehnuteľnosti, platenie odvodov a daní a čerpanie sociálnych dávok podľa írskych právnych predpisov mala žalovaná za preukázané, že počas výkonu zamestnania v Írsku si žalobkyňa nezachovala bydlisko na Slovensku. A keďže žalobkyňa v posudzovanom období nepreukázala žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by jej bolo možné zohľadniť, na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v zmysle § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nespĺnila základnú podmienku priznania nároku na dávku v nezamestnanosti.

25. Žalovaná ďalej zastáva názor, že nedošlo k rozdielnym stanoviskám vo veci posúdenia bydliska žalobkyne medzi príslušnou írskou inštitúciou a žalovanou. Írská inštitúcia nemala dôvod posudzovať

bydlisko žalobkyne, a preto k tejto otázke ani nezaujala žiadne stanovisko. Tento postoj írskej inštitúcie vo veciach žiadosti o spoluprácu ohľadom miesta bydliska je žalovanej známy z viacerých iných konaní, kedy príslušná írska inštitúcia na žiadosti žalovanej reagovala totožne - nakoľko nejde o spor inštitúcií v zmysle čl. 11 vykonávacieho nariadenia, je posúdenie bydliska podľa názoru írskej inštitúcie výlučnou právomocou tej inštitúcie, kde bol uplatnený nárok na dávku v nezamestnanosti, teda Sociálnej poisťovne. V súlade s uvedeným bolo bydlisko žalobkyne posúdené kompetentnou inštitúciou - Sociálnou poisťovňou, pobočka Poprad s posúdením, že počas výkonu zárobkovej činnosti v Írsku si žalobkyňa nezachovala bydlisko na Slovensku sa žalovaná plne stotožnila.

26. K námietke žalobkyne že nedošlo k dohode žalovanej s príslušnou írskou inštitúciou, a teda nemožno čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia v jej prípade aplikovať, žalovaná považovala za nutné zdôrazniť, že zákonné nariadenie definuje pojem bydlisko jednoznačne. Podľa názoru žalovanej je nepochybné, že počas výkonu zárobkovej činnosti v Írsku žalobkyňa zvyčajne bývala v Írsku. Podľa uvedených ustanovení základného nariadenia mala teda žalobkyňa počas pobytu v Írsku nepochybne svoje bydlisko na území Írska. Uvedený výklad čl. 1 písm. j/ a čl. 65 ods. 2 Základného nariadenia však žalovaná považuje za príliš striktný a reštriktívny. V záujme objektívneho a presného určenia miesta bydliska pri posudzovaní centra záujmov dotknutej osoby prihliada per analogiam na kritériá stanovené v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. V súlade s týmto ustanovením bolo určené aj miesto bydliska žalobkyne ako je podrobne uvedené v napadnutom rozhodnutí, aj vo vyjadrení k žalobe zo dňa 19.06.2020. Žalobkyňa priamo v žalobe uviedla, že príslušná írska inštitúcia Írska vyjadrila rozdielne stanovisko na bydlisko žalobkyne, a to vo formulári U1, čo je však podľa žalovanej nesprávne tvrdenie. Vo formulári U1 príslušná írska inštitúcia nevyjadruje svoj postoj k miestu bydliska dotknutej osoby. V uvedenom formulári príslušná írska inštitúcia osvedčila doby poistenia v nezamestnanosti, prípadne doby zamestnania. Údaje o príjme zo zamestnania, dôvody skončenia zamestnania, nároky na iné vyplatené sumy, obdobia poberania dávky v nezamestnanosti v danom štáte a prípadný nárok na dávku v nezamestnanosti.

27. Žalovaná zastáva názor, že z koordinačných predpisov nevyplýva, že v prípade, ak dotknutej osobe nevznikne nárok na dávku v nezamestnanosti podľa právnych predpisov štátu zamestnania, môže si o túto dávku požiadať v inom členskom štáte, napr. v štáte pôvodu a požadovať bezpodmienečné priznanie nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalobkyňa o priznanie dávky v nezamestnanosti príslušnú írsku inštitúciu nepožiadala a podľa slovenských právnych predpisov nesplnila stanovené podmienky priznania nároku na dávku v nezamestnanosti a preto jej žalovaná nárok na túto dávku nepriznala.

28. Žalovaná opätovne navrhla, aby Správny súd v Košiciach žalobu podľa § 190 Správneho súdneho poriadku zamietol.

VI.

Rozhodnutie správneho súdu a kasačného súdu

29. Krajský súd v Prešove rozsudkom, č. k. 4Sa/10/2020-135 zo dňa 16.2.2022 zrušil rozhodnutie žalovanej zo dňa 12.2.2020, číslo 35022-2/2020-BA a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie. Žalobkyni zároveň priznal nárok na úplnú náhradu trov konania voči žalovanej. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

30. Voči predmetného rozsudku podala žalovaná v lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu, že podľa názoru žalovanej rozhodol správny súd na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň sa odklonil od rozhodovacej praxe kasačného súdu.

31. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom, sp. zn. 7Ssk/88/2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 4Sa/10/2020-135 zo dňa 16.2.2022 a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

32. Žalobkyňa sa ku konaniu vyjadrila tak, že poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktorý rozsudkom sp. zn. 2Sa/11/2022 (vo veci manžela žalobkyne v rovnakej veci) rozhodnutie žalovanej opäť zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V konaní bola podaná kasačná sťažnosť, kasačný súd v konaní pod sp. zn. 6Ssk/37/2023 vo veci zatiaľ nerozhodol. Podľa žalobkyne, pokiaľ v prípade manžela žalobkyne došlo k opakovanému zrušeniu rozhodnutia žalovanej, žalobkyňa legitímne očakáva, že obdobným spôsobom bude rozhodnuté aj v jej veci. Opakovane poukazovala na prípad pána I. a rozhodnutie

Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžsk/73/2020 zo dňa 2. júna 2021, ako aj ďalšiu judikatúru najmä vo vzťahu k otázke vlastníctva nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky. Podľa žalobkyne kasačný súd rozsudok správneho súdu zrušil a vrátil na nové konanie s tým, že je viazaný právnym názorom ale v žiadnom prípade neuložil žalobu zamietnuť.

VII.

Relevantná právna úprava, právny názor správneho súdu

33. Podľa § 190 SSP ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

34. Správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu, vypočul prítomných účastníkov konania a dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná.

35. Predmetom preskúmania je rozhodnutie správneho orgánu, ktorým rozhodol, že žalobkyňa podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa článku 61 základného nariadenia, nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, nakoľko žalobkyňa bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahla doby poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy, a doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na území Írska do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s článkom 61 ods. 1 Základného nariadenia nebolo možné zohľadniť, lebo nebolo preukázané zachovanie pevných väzieb a bydliska na území SR žalobkyne počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu Európskej únie.

36. Podľa § 13 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z., z poistenia v nezamestnanosti sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka v nezamestnanosti.

37. Podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

38. Podľa čl. 61 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 (základné nariadenie), príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatne zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

39. Podľa čl. 61 ods. 2 Základného nariadenia, s výnimkou prípadov uvedených v čl. 65 ods. 5 písm. a/ sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

40. Podľa čl. 65 ods. 2 základného nariadenia, úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba mala bydlisko v členskom štáte inom ako je príslušný štát, a ktorá ma naďalej bydlisko v tomto štáte alebo sa vrátil do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý čl. 64 úplne nezamestnaná osoba môže ako doplňujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

41. Podľa čl. 65 ods. 5 Základného nariadenia, nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

42. Podľa čl. 11 ods. 1, ods.2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 (vykonávacie nariadenie), ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;
b) situáciu dotknutej osoby, vrátane: i/ povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy; ii/ jej rodinného stavu a rodinných väzieb; iii/ vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti; iv/ v prípade študentov zdroja ich príjmov; v/ jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná; vi/ členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely (1).

Ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu (2).

43. Podľa čl. 1 písm. j/ základného nariadenia, na účely tohto nariadenia „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

44. Správne orgány obidvoch stupňov konštatovali, že žalobkyňa nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, lebo zo všetkých dostupných a preukázaných údajov získaných správnymi orgánmi vyplýva, že za štát jej bydliska na účely aplikácie čl. 61 a 62 Základného nariadenia je potrebné považovať štát, kde vykonávala zárobkovú činnosť, t. j. Írsko.

45. Súd dospel k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené, stotožňuje sa so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistenými v predchádzajúcich konaniach o tom, že žalobkyňa nespĺňa zákonné podmienky pre vznik nároku na dávku v nezamestnanosti. Ako správne žalovaný uviedol, z článkov 61 a 65 ods. 5 Základného nariadenia vyplýva základná zásada, ktorou sa treba viesť pri zohľadňovaní dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých na území iného členského štátu Európskej únie a to, že doba poistenia v nezamestnanosti dosiahnutá na území iného členského štátu Európskej únie môže byť zohľadnená na účely nároku na dávku v nezamestnanosti jedine v prípade, ak bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila dotknutá osoba dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na Slovensku. Iba vo výnimočných prípadoch je možné zohľadniť dobu poistenia dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie, pokiaľ je dosiahnutá ako posledná. Touto výnimkou zo základnej zásady je situácia, ak si žiadateľ zachová počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie centrum záujmov a bydlisko na území Slovenskej republiky. Otázka bydliska je teda v prípadoch, keď žiadateľ o dávku v nezamestnanosti bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy zásadná. V predmetnej veci bolo zo strany správnych orgánov riadne a dostatočne preukázané, že počas výkonu zamestnania v zahraničí si žalobkyňa bydlisko na Slovensku nezachovala.

46. Súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom žalovanej, že žalobkyňa si bydlisko (v zmysle čl. 1 písm. j/ Základného nariadenia) a centrum záujmov nezachovala na území Slovenska. Pokiaľ by v takomto prípade bola priznaná dávka v nezamestnanosti na Slovensku, predmetný postup by nezodpovedal účelu, ktorý sleduje Základné nariadenie, a to rovnomerné a spravodlivé rozdeľovanie finančných nákladov medzi inštitúciami prijímajúcimi poistné a následne medzi inštitúciami vyplácajúcimi dávky. Správne žalovaný tiež poukázal na čl. 61 ods. 2 Základného nariadenia, ktorého cieľom je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila

príspevky na poistenie v nezamestnanosti a zároveň aj to, aby tento štát niesol bremeno výplaty dávok v nezamestnanosti. V zmysle koordinačných predpisov platí, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaní mali uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve skončili zamestnanie. Žiadosť sa potom posudzuje podľa právnych predpisov príslušnej krajiny. Nesplnenie podmienok na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti v jednom štáte nezakladá automaticky nárok na priznanie dávky v inom členskom štáte EÚ. Postup Sociálnej poisťovne, ktorá automaticky bez ďalšieho postupu nezohľadnila doby poistenia získané na území Írska, ktoré by bolo možné zohľadniť len podľa čl. 65 Základného nariadenia, teda v prípade zachovania bydliska a pevných väzieb so Slovenskom a ak pristúpila k posudzovaniu otázky ich zachovania u žalobkyne, resp. či došlo, alebo nedošlo k preneseniu centra záujmov žalobkyne v tomto období do Írska, bol správny.

47. Správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a predchádzajúceho konania, na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je rozhodnutím zákonným, vydaným v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou. Napadnuté rozhodnutie má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia požadované v zmysle § 209 zákona č. 461/2003 Z. z.. Rozhodnutie žalovanej vychádza z dostatočne zisteného skutočného stavu, je z neho zrejmé, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená žalovaná pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala. Žalovaná vec správne právne posúdila, pričom sa náležite vysporiadala s odvolacími námietkami žalobkyne, svoje rozhodnutie vyčerpávajúco odôvodnila a súd sa s jeho odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil. Súd preto jednotlivé žalobné námietky žalobkyne považuje za nedôvodné zastávajúc názor, že zistenie skutkového stavu žalovanou, ako aj prvostupňovým správnym orgánom, bolo dostačujúce na riadne posúdenie veci žalovaným, na ktorý zistený skutkový stav žalovaný správne aplikovali príslušné právne predpisy, čo vyústilo do vydania zákonného rozhodnutia žalovaného. Žalovaný správny orgán v dostatočnom rozsahu posúdil kritériá v zmysle čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, ktoré dôsledne vyhodnotil a dostatočným a zrozumiteľným spôsobom aj odôvodnil.

48. Správny súd je viazaný právnym názorom kasačného súdu. Od právneho názoru kasačného súdu sa smie odkloniť len vtedy, ak by došlo k zmene právnej úpravy, zmene skutkového stavu či k judikatórnemu posunu. V danom prípade nič z uvedeného nenastalo a súd nemal inú možnosť, ako žalobu zamietnuť. Tvrdenie žalobkyne, že kasačný súd nenariadil žalobu zamietnuť je pravdivé, avšak pokiaľ kasačný súd sa úplne jasne a celkom zrejme vyjadril k základnej otázke tohto konania, t. j. kde (ne)bolo centrum záujmov žalobkyne, potom správne súdu nie je zrejmé, ako inak by mal v tomto konaní rozhodnúť, ako žalobu zamietnuť. Pokiaľ žalobkyňa vo vyjadrení poukazuje na svoje legitímne očakávania v tom zmysle, že v prípade jej manžela bolo rozhodnutie žalovanej opakovane správnym súdom zrušené, potom je na mieste jej pripomenúť, že správny súd nie je viazaný právnym názorom súdu rovnakého stupňa, ale názorom vyššej inštancie, ktorým je súd kasačný. Práve ak by správny súd právnym názorom kasačného súdu vo svojom rozhodnutí nezohľadnil, postupoval by v príkrom rozpore s princípom legitímnych očakávaní. Ak by správne súdy bez vyššie uvedených výnimiek nerešpektovali právne závery kasačného súdu, nastal by justičný chaos. Pokiaľ by v prípade manžela žalobkyne dospel kasačný súd k iným záverom, aj na tento prípad správny súdny poriadok pozná inštitúty, ktoré je možné v ďalšom slede aplikovať. Nateraz správny súd plne odkazuje na právne závery kasačného súdu a nielen to, aby podporil jeho rozhodnutie dodáva, že sa s ním aj sám v plnom rozsahu stotožnil.

49. Vo vyššie uvedených intenciách, správny súd opakujúc závery kasačného súdu, ktorými je viazaný uvádza, že vzhľadom na skutočnosti zistené z obsahu administratívneho spisu, bolo potrebné stotožniť sa záverom správnych orgánov, že centrum záujmov žalobkyne sa v čase podania žiadosti o dávku v nezamestnanosti nachádzalo práve v Írsku. Žalobkyňa sa v rozhodnom období pre posudzovanie bydliska, t. j. v období od 02.08.2015 do 01.08.2019, zdržiavala zvyčajne na území Írska, v konaní nebolo preukázané a s ohľadom na vzdialenosť ani nie je reálne, aby bola cezhraničným pracovníkom. Za podstatné bolo potrebné vyhodnotiť skutočnosť, že žalobkyňa sa v Írsku zdržiavala dlhodobo (14 rokov) a to so svojim manželom a tromi deťmi, t. j. osobami, ktoré možno považovať za najbližších príbuzných žalobkyne a teda najbližšie rodinné väzby možno považovať za udržiavané na území Írska. Všetky deti žalobkyne sa narodili v Írsku, žalobkyňa v Írsku (okrem sporadických návštev Slovenska) prežila s deťmi celý ich doterajší život a spolu s ňou aj jej manžel a jej matka. Na uvedenej skutočnosti nič nemení ani to, že deti majú aj slovenské rodné listy, po návrate z Írska budú navštevovať slovenskú školu a jedno z detí robilo rozdielovú skúšku zo slovenského jazyka. Je potrebné si uvedomiť, že posudzovaným obdobím je obdobie činnosti žalobkyne ako zamestnanca pred jej zaradením do evidencie uchádzačov

o zamestnanie, teda obdobie pred 02.08.2019. V danom čase žalobkyňa žila svoj každodenný bežný život v Írsku, založila si tam rodinu a dlhodobo sa tam so svojou najbližšou rodinou zdržiavala. Kritérium rodinného stavu a rodinných väzieb sa týka len rodinných príslušníkov, t. j. manžela/manželky, neploletých detí a nezaopatrených detí, ktoré dosiahli vek plnoletosti (čl. 1 písm. i/ bod 2 základného nariadenia). Žalobkyňa jednoznačne rodinné väzby takejto kvality nemala na Slovensku. Vo vzťahu k rodičom žalobkyne treba uviesť, že pre účely posúdenia zachovania rodinných väzieb rodičia nie sú blízkymi osobami, zároveň však v prípade žalobkyne sa jej matka presťahovala za žalobkyňou do Írska cca pol roka po narodení prvého dieťaťa a zotrvala tam s ňou až do spoločného návratu na Slovensko. Rodinnú situáciu tak nemožno vyhodnotiť inak ako v prospech vytvoreného centra záujmov žalobkyne v Írsku v čase podania žiadosti o dávku v nezamestnanosti.

50. Pojem „bydlisko“ je definovaný v článku 1 písm. j) nariadenia č. 883/2004 ako miesto, kde osoba zvyčajne býva. Článok 11 vykonávacieho nariadenia bydlisko prirovnáva k centru záujmov dotknutej osoby. Tento článok taktiež kodifikuje kritériá vypracované judikatúrou Súdneho dvora, ktoré možno zohľadniť pri určovaní uvedeného centra záujmov, napr. dĺžku a nepretržitosť zdržiavania sa na území dotknutých členských štátov alebo rodinnú situáciu a rodinné väzby (pozri rozsudok Súdneho dvora z 11. septembra 2014 vo veci C-394/13, B., ods. 34,). Kritériá uvedené v tomto ustanovení sa tak aplikujú vo všetkých prípadoch, v ktorých je potrebné, aby príslušná inštitúcia určila bydlisko (centrum záujmov) osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, teda nielen, ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií členských štátov o určení bydliska. Správny súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktorý je logicky vyhodnotený a riadne právne posúdený. Z článkov 61, 62 a 65 ods. 5 základného nariadenia vyplýva základná zásada, ktorou sa treba viesť pri zohľadňovaní dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých na území iného členského štátu, a to, že doba poistenia v nezamestnanosti dosiahnutá na území iného členského štátu (tu na území Írska) môže byť zohľadnená na účely nároku na dávku v nezamestnanosti v prípade, ak bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila dotknutá osoba doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na Slovensku. Iba vo výnimočných prípadoch je možné zohľadniť dobu poistenia dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie, pokiaľ je dosiahnutá ako posledná. Touto výnimkou zo základnej zásady je situácia, ak si žiadateľ zachová počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu centrum záujmov (bydlisko) na území Slovenskej republiky. V predmetnej veci nebolo zo strany žalobkyne preukázané, že by táto výnimočná situácia nastala, t. j. že si počas výkonu zamestnania v Írsku bydlisko na Slovensku zachovala.

51. Žalobkyňa mala 4 pracovné pomery a pracovala len na území Írska, posledný pracovný pomer trval viac ako 10 rokov, čo jasne nasvedčuje stabilite zamestnania žalobkyne. Skutočnosť, že žalobkyňa nadobudla nehnuteľnosť na území Slovenska automaticky neznamená, že centrum záujmov zostáva zachované, opak by znamenal absurdnú situáciu, že každý, kto tu má nehnuteľnosť, má zachované aj centrum záujmov. K ďalším skutočnostiam ako odbore energií, vlastníctvo mobilu, plnenie daňových a odvodových povinností, hypotekárny úver a pod. súd uvádza, že výdavky obdobného charakteru mala aj v mieste jej zvyčajného pobytu, teda v Írsku. Aj z uvedených dôvodov nemal súd preukázané, že by centrum záujmov žalobkyne bolo na Slovensku zachované. Na komunikáciu žalovanej s jej írskym náprotivkom nebol žiadny dôvod. Posúdenie bydliska je výlučnou právomocou tej inštitúcie, kde bol uplatnený nárok na dávku v nezamestnanosti, a to aj s ohľadom na vyhlásenie žalobkyne, že dávku v nezamestnanosti v Írsku nežiadala, lebo by jej nárok nevznikol. Írska strana teda nemala dôvod vyjadrovať sa k bydlisku žalobkyne, a teda nejde o spor inštitúcií.

52. Skutková situácia summa summarum, všetky skutočnosti ktoré žalobkyňa produkovala v tomto konaní osvedčujú nanajvýš úmysel žalobkyne založiť si nové centrum záujmov na Slovensku, a to po predchádzajúcom pretrhnutí väzieb so Slovenskom a prenesení centra záujmov do Írska. V konaní nebolo preukázané také penzum skutočností, ktoré by naklonili misky váh na stranu žalobkyne v jej tvrdení o zachovaní centra záujmov na Slovensku.

53. Súd preto z vyššie uvedených dôvodov považuje rozhodnutie žalovanej za vecne správne, ktoré vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, lebo je jednak preskúmateľné pre zrozumiteľnosť, ako aj pre dostatok dôvodov, a pretože zistenie skutkového stavu žalovaným, ako aj prvostupňovým správnym orgánom, bolo dostačujúce na riadne posúdenie veci. Na základe uvedených skutkových zistení súd dospel k záveru, že nie sú dané podmienky pre zrušenie rozhodnutia žalovaného a podľa § 190 SSP žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

54. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 (a contrario) a § 168 SSP, v zmysle ktorých účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobkyňa nemala v konaní úspech celkom ani sčasti, a žalovanému voči žalobkyni nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobkyne spravodlivo požadovať, a to vrátane trov kasačného konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá sa podáva na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/, c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správnomu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť a/ označenie napadnutého rozhodnutia, b/ údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c/ opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), d/ návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd, f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.